

конкурентоспроможності закладів вищої освіти на міжнародному рівні. Уніфіковані стандарти визначають навчальні зміст та критерії оцінювання для різних освітніх програм, що сприяє створенню єдиного рівня якості. Гомогенізація базується на відповідності міжнародним стандартам якості, як-от стандарти ISO (Міжнародна Організація зі Стандартизації), що забезпечує визнання та прийняття програм на міжнародному рівні. Стандартизація дає змогу полегшити процес визнання дипломів між різними країнами та установами, оскільки забезпечує спільні критерії оцінювання. Однакові стандарти допомагають закладам вищої освіти постати на міжнародному рівні та підвищити свою привабливість для студентів та науковців. Гомогенізація сприяє створенню єдиної системи вищої освіти, яка відповідає вимогам сучасного світового ринку праці та освіти [1].

Висновки. Отже, ці підходи допомагають університетам адаптуватися до змін у сучасному освітньому та робочому середовищі, забезпечуючи здобувачам актуальні знання та навички, які відповідають вимогам ринку.

Список використаних джерел

1. Процеси гомогенізації в підприємницькій освіті: кейс Junior Achievement: вебсайт. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/08985626.2023.2279171> (дата звернення: 05.04.2023).
2. Академічна мобільність для аспірантів всіх спеціальностей: вебсайт. URL: <https://fsp.kpi.ua/ua/akademichna-mobilnist-dlya-aspirantiv-vsih-spetsialnostej/> (дата звернення: 02.04.2023).
3. Академічна мобільність для магістрів, аспірантів та викладачів із науковим ступенем: вебсайт. URL: <http://surl.li/slwrđ> (дата звернення: 05.04.2023).

Анотація. У роботі висвітлюються основні підходи та можливості інтернаціоналізації вищої освіти, зокрема: навчання за кордоном, мовне стажування, наукове стажування. Представлено аспект комерціалізації як можливість адаптації освітніх програм до ринкових потреб та вимог. Визначено підхід гомогенізації як можливість стандартизації навчальних програм з метою їх уніфікації та відповідності міжнародним стандартам якості.

Ключові слова: інтернаціоналізація, вища освіта, академічна мобільність, гомогенізація.

УДК: 004.9:316.772.5]:930.25(043.2)

Ханжина Каріна Вікторівна

(науковий керівник – д-р філос. Артеменкова О. М.)

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В АРХІВНІЙ СПРАВІ

Рівень розвитку інформаційно-комунікаційних технологій відіграє ключову роль в економічній, освітній та соціокультурній сфері, зокрема архівній галузі. Особливого значення інформаційно-комунікаційні технології набувають у зв'язку зі збереженням культурної спадщини через російсько-українську війну. Інфор-

маційні технології включають у себе програмне забезпечення, обладнання, програми та багато іншого, а в архівній галузі невід'ємним та надзвичайно важливим складником є оцифрування архівних фондів з метою їх удоступнення широкому загалу.

Перед впровадженням інформаційних технологій важливо розуміти їх суть. Поняття «інформаційні технології», вперше згадане у 1970-х роках, інтерпретується вченими як програмне забезпечення, що використовується для збору, передачі, накопичення, обробки, зберігання, подання та використання інформації. Однак це поняття також включає у себе апаратне забезпечення, мережі зв'язку та інші технічні засоби, що допомагають у роботі з інформацією. Враховуючи це, для успішного впровадження інформаційних технологій керівництву необхідно ретельно розглянути всі аспекти, зокрема й інвестиції в технічні засоби, визначення відповідальних осіб та вивчення впливу на діяльність організації загалом [1].

Інформаційні технології значно полегшують роботу архівістів у багатьох аспектах. Вони спрощують процес пошуку потрібних документів, даючи змогу швидше та ефективніше знаходити необхідну інформацію. Також інформаційні технології сприяють зручнішому реєструванню документів під час їх приймання, забезпечуючи точність та організованість у веденні архіву. Отже, застосування інформаційних технологій підвищує якість наданих архівними установами послуг, забезпечуючи більш ефективне та якісне обслуговування користувачів [5].

Керівникам, які планують впровадження інформаційних технологій, потрібно вирішувати різноманітні управлінські завдання, як-от створення та розвиток матеріальної бази інформатизації. Це включає в себе придбання або отримання комп'ютерів, програмного забезпечення, створення корпоративної мережі, підключення до інтернету, обладнання відповідних приміщень та призначення відповідального за цей процес.

У сучасних архівах широко використовуються різні інформаційні технології, як-от електронні каталоги і бази даних, електронні архіви, системи електронного документообігу, системи цифрової архівації, системи електронного пошуку та інші. Вони полегшують роботу архівістів та покращують збереженість і доступність архівних документів.

Загалом успішність впровадження інформаційних технологій в архівні установи залежить від різноманітних чинників. Сучасні архівні установи зіткнулися з основними проблемами під час впровадження інформаційних технологій, як-от фінансові обмеження. Наприклад, впровадження інформаційних технологій може вимагати значних витрат на обладнання, програмне забезпечення та навчання персоналу [4].

Динаміка показників за 2022–2023 роки свідчить про зменшення обсягів фінансування за загальним фондом державного бюджету для Укрдержархіву та установ, що належать до сфери його управління. Освоєння коштів загального фонду у 2023 році становить 96,3 %; також відбувалося погашення кредиторської заборгованості за рахунок кошторисних призначень поточного періоду, яка утворилася наприкінці 2022 року у зв'язку з непроведенням платежів Державною казначейською службою України [3].

Також можливі технічні проблеми, проблеми з безпекою та конфіденційністю, недостатньою кваліфікацією персоналу, а також питання збереження цифрових даних та стандартизації інформації. Майже всі записи в архівах України розосереджені у різних базах, мають різну структуру і набір атрибутів. Також існує велика кількість документів, які ще не оцифровані. Наявні сервіси світового рівня, як-от MyHeritage, Ancestry, Familysearch та інші, мають доволі широке охоплення, але для користувача воно є недостатнім. Проблемою є те, що вони дороговартісні для рядових користувачів або мають велику кількість функціональних обмежень у безкоштовних версіях [2].

Отже, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в архівні установи може значно поліпшити їх ефективність і зручність для користувачів, проте цей процес вимагає уважного підходу і вирішення низки проблем. Забезпечення якісного зберігання та доступу до архівних документів у цифровому столітті вимагає постійного вдосконалення технологій та процесів.

Список використаних джерел

1. Божук Л. В. Інформаційні ресурси і сервіси інтернет в роботі архівів України. *Electronic Institutional Repository of the National Aviation University of Ukraine*. 2021. С. 1–5. URL: <https://dspace.nau.edu.ua/bitstream/NAU/22460/1/Інформ.%20ресурси%20i%20серв.pdf>
2. Спектор А. Ю., Анісімова О. М. Аналіз технологій для розробки інформаційної системи генеалогічних досліджень. *Інформація та соціум*. 2023. С. 128–131.
3. Хромов А. Про роботу Укрдержархіву, архівних установ і спеціальних установ страхового фонду документації у 2023 році та пріоритети на 2024 рік. Київ: Державна архівна служба України, 2024. 39 с. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/zvit2023/zvit_archiv_2023.pdf
4. Боряк Г. Десять років інформатизації архівної справи в Україні: проблеми, здобутки, перспективи. *Архівознавство, Археографія. Джерелознавство: міжвідомчий збір. наук. праць*. Вип. 5. Архіви – складова інформаційних ресурсів суспільства. 2002. С. 9–18. URL: <https://old.archives.gov.ua/Publicat/Researches/Doslidz-Boryak.php>
5. Онищенко О. С. Наукові архівні комплекси: тенденції і проблеми розвитку. Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація. Інноваційні трансформації ресурсів і послуг». м. Київ, 2022. URL: <http://conference.nbu.gov.ua/report/view/id/1504>

Актуальність проблеми використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у сфері архівної справи визначається зростанням обсягів електронних документів, необхідністю швидкого доступу до архівних матеріалів та забезпеченням безпеки інформації. Використання ІКТ допомагає оптимізувати роботу архівів, покращує доступність інформації та забезпечує ефективний контроль за документами. Розвиток технологій вимагає постійного адаптування архівної справи до нових вимог і стандартів.

Ключові слова: архів, інформаційні технології, технічні проблеми, інформація.

